

กสม. ๒

รายงานผลการตรวจสอบ
การละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗

รายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๑๑/๒๕๖๗

เรื่อง สิทธิเด็ก กรณีร้องเรียนว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองข่มขู่คุกคามและใช้คำพูด
ที่สร้างความเกลียดชังต่อเด็ก

ผู้ร้อง ปกปิดชื่อ

ผู้ถูกร้อง

๑. ความเป็นมา

ผู้ร้องร้องเรียนผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ตามคำร้องที่ ๑๒๑/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๖ ว่า เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖ (ผู้ถูกร้อง) ขณะดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ได้ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดตั้งรัฐบาล โดยมีใจความตอนหนึ่ง กล่าวว่า “โดยเฉพาะเด็กหญิง [redacted] ที่เรียกกัน ที่ไม่เชื่อฟังครูบาอาจารย์ ไม่ใส่เสื้อผ้าชุดนักเรียน ผมสงสาร แม่เขานะ แม่เขาเนียเข้าใจ แม่เขาสอน เขาไม่เชื่อฟังแม่เลย ทำตัวเป็นอะไรก็ไม่รู้ ถ้าเป็นลูกผมนี้ไม่ได้นะ ผมฆ่าทิ้งเลย เด็กอย่างนี้เอาไว้ไม่ได้ ถ้าเป็นลูกผม ผมไม่เอา” ผู้ร้องเห็นว่า การกระทำความผิดดังกล่าว เป็นการข่มขู่ คุกคามและสร้างความเกลียดชังต่อเด็ก ขัดต่ออนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก อีกทั้งผู้ถูกร้องมีสถานะเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงเป็นการดูหมิ่นประชาชน ซึ่งขัดต่อมาตรฐานจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงขอให้ตรวจสอบ

๒. การตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบ การละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพิจารณาจากการชี้แจงข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานดังต่อไปนี้

๒.๑ รายการเอกสาร พยานหลักฐานจากการตรวจสอบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๑ วิดีโอจากเว็บไซต์ [REDACTED] ออนไลน์ เผยแพร่เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๖

๒.๑.๒ วิดีโอจากแอปพลิเคชันยูทูบ โดย [REDACTED] เผยแพร่เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖

๒.๑.๓ ข้อความและภาพถ่ายที่โพสต์ในเฟซบุ๊กโดยผู้ใช้นามว่า [REDACTED]

เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๖

๒.๑.๔ สรุปรายงานการประชุมรับฟังข้อเท็จจริงและความเห็นจากพยานบุคคล
เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๕ หนังสือ [REDACTED] ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๒ ข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบ

๒.๒.๑ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง

ผู้ร้องได้ให้ข้อเท็จจริงตามข้อ ๑. ความเป็นมา และยังเห็นว่า แม้จะไม่ได้รับ
ความยินยอมในการยื่นเรื่องร้องเรียนหรือความเห็นจากผู้เสียหาย แต่ไม่ว่ากระทำได้แก่คนใดยอมเป็น
การกระทำที่ละเมิดสิทธิเด็ก

๒.๒.๒ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ถูกร้อง

๑) เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๖ หลังจาก [REDACTED] แถลงข่าว
ต่อสาธารณะว่า จะไม่ร่วมจัดตั้งรัฐบาลกับ [REDACTED] ได้มี [REDACTED]
พร้อมด้วย [REDACTED] และ [REDACTED] (ผู้เสียหาย) มาชุมนุมประท้วงบริเวณ
ที่ทำการ [REDACTED] โดยกลุ่มบุคคลดังกล่าวได้นำหุ่นจำลองมาวางเรียงกันแล้วเทน้ำแดงและจุดไฟ
เผาหุ่นจำลอง ซึ่งผู้ถูกร้องเห็นว่า การกระทำความดังกล่าวเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายและก่อให้เกิด
ความไม่สงบเรียบร้อยในบ้านเมือง

๒) เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖ ผู้ถูกร้องในฐานะที่ทราบข้อเท็จจริง
และในฐานะ [REDACTED] ที่ได้รับเชิญจาก [REDACTED] ให้ร่วมจัดตั้งรัฐบาล จึงมีหน้าที่ช่วย
ประสานพรรคการเมืองต่าง ๆ ไม่ว่า [REDACTED] หรือพรรคอื่น ๆ ให้สามารถจัดตั้งรัฐบาล
ได้สำเร็จลุล่วง เมื่อมีสื่อมวลชนมาขอสัมภาษณ์เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๖
จึงให้สัมภาษณ์ไปตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ซึ่งผู้ถูกร้องยอมรับว่า ในการสัมภาษณ์ดังกล่าวได้กล่าวถึง
ผู้เสียหาย โดยมีข้อความว่า “ถ้า [REDACTED] เป็นลูกผมฆ่าทิ้งไปแล้ว เด็กแบบนี้เก็บไว้ได้ที่ไหน ทำผิดกฎหมาย
ชัดเจน” แต่ไม่มีเจตนาจะข่มขู่คุกคามผู้เสียหายหรือมีเจตนาจะดูหมิ่นประชาชนตามที่ผู้ร้องเข้าใจ
โดยคำพูดดังกล่าวเป็นเพียงการบอกกล่าวสั่งสอนในลักษณะพ่อแม่ดูดาสั่งสอนลูกที่เผลอประพฤติตนไม่ดี
ที่สั่งสอนอย่างไรก็ไม่เชื่อฟังจึงต้องบอกกล่าว ว่า หากดื้อจะฆ่าให้ตายหรือจะตีให้ตายซึ่งเป็นเพียงคำขู่

/เพื่อป้องกัน...

เพื่อป้องกันปรามลูกไม่ให้กระทำความผิดเท่านั้น ในความเป็นจริงไม่มีพ่อแม่คนใดจะฆ่าลูกจริง อีกทั้งคำพูดที่ว่าจะฆ่ามัน หมายถึงลูกของผู้ถูกร้องไม่ได้หมายถึงผู้เสียหายหรือบุคคลใด

๓) ผู้ถูกร้องลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ แล้วตั้งแต่วันที่ [REDACTED] แต่ยังคงดำรงตำแหน่ง [REDACTED]

๒.๒.๓ การแสวงหาข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่

๑) เว็บไซต์ [REDACTED] เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๖ สำนักข่าว [REDACTED] ได้นำเสนอข่าว กรณีมีอบต.น้ำแดงเผาหุ่นจำลองหน้า [REDACTED] ไม่พอใจปมจับขั้วใหม่ตั้งรัฐบาล สรุปได้ว่า เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๖ [REDACTED] เคลื่อนขบวน Car Mob แห่มาลัยวิวาท์จากบริเวณแยกอโศกมนตรีไปยังที่ทำการ [REDACTED] ก่อนตั้งขบวนชนหมากเข้าไปยัง ที่ทำการ [REDACTED] ซึ่งขณะนั้นกำลังมีการประชุมร่วมกันระหว่างแกนนำ [REDACTED] และ [REDACTED] นอกจากนี้ยังมีนักกิจกรรมกลุ่มอื่น ๆ อาทิ [REDACTED] และ [REDACTED] (ผู้เสียหาย) เข้าร่วมด้วย ต่อมาเมื่อกลุ่มผู้ชุมนุมทราบข่าวพรรคเพื่อไทยยกเลิกบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในการจัดตั้งรัฐบาลของ ๘ พรรคการเมือง และจะจัดตั้งรัฐบาลโดยไม่มี [REDACTED] เนื่องจาก [REDACTED] ไม่ยกเลิกนโยบายการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ กลุ่มผู้ชุมนุมจึงนำ หุ่นจำลองมาวางเรียงกันบริเวณหน้าทำการ [REDACTED] จากนั้นจึงราดน้ำแดงใส่หุ่นจำลองแล้วจุดไฟ เผาหุ่นจำลอง ซึ่งสร้างความไม่พอใจให้กับมวลชนที่สนับสนุน [REDACTED]

๒) แอปพลิเคชันยูทูบ โดย [REDACTED] เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖ สำนักข่าว [REDACTED] ได้แพร่ภาพสดความยาว ๑๖ นาที ๕ วินาที กรณีผู้ถูกร้องให้สัมภาษณ์ เรื่องการจัดตั้ง รัฐบาล ณ บริเวณรัฐสภา โดยกล่าวถึงสถานการณ์การจัดตั้งรัฐบาลพร้อมทั้งแสดงความเห็นต่อเหตุการณ์ การชุมนุมบริเวณหน้าที่ทำการ [REDACTED] เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๖ ซึ่งเห็นว่า เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืน กฎหมายและได้กล่าวตักเตือนกลุ่มผู้ชุมนุม โดยมีข้อความปรากฏในวิดีโอถ่ายทอดสดนาทีที่ ๑๓:๔๕ ถึง นาทีที่ ๑๔:๒๔ ว่า “บรรดามือบทั้งหลาย จะทำอะไรต้องคิดให้เป็น ไม่ใช่เสร็จแล้วก็เดินสะบัดกัน ผมเห็นแล้ว ก็ทุเรศ โดยเฉพาะเด็กหญิง [REDACTED] ที่เรียก ๆ กัน ที่ไม่เชื่อฟังครูบาอาจารย์ ปีนกำแพง ไม่ใส่เสื้อผ้าชุดนักเรียน ผมสงสารแม่เขาอะ แม่เขาเข้าใจปัญหา แม่เขาสอน เขาไม่เชื่อฟังแม่เลย ทำตัวเป็นอะไรก็ไม่รู้ ถ้าเป็นลูกผม นี่ไม่ได้นะ ผมฆ่าทิ้งเลย เด็กอย่างนี้เอาไว้ได้ที่ไหน ถ้าเป็นลูกผม ผมไม่เอา”

/๓) เฟซบุ๊ก...

๑ จากมือบเห็นน้ำแดงเผาหุ่นจำลองหน้า [REDACTED] ไม่พอใจปมจับขั้วใหม่ตั้งรัฐบาล, โดย [REDACTED] วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๖, สืบค้นจาก [https://www.\[REDACTED\]](https://www.[REDACTED]) สืบค้นเมื่อ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

๒ จาก LIVE! [REDACTED] ให้สัมภาษณ์เรื่องการจัดตั้งรัฐบาล, โดย [REDACTED] วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖, สืบค้นจาก [https://www.youtube.com/live/\[REDACTED\]](https://www.youtube.com/live/[REDACTED]) สืบค้นเมื่อ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

๓) เฟซบุ๊กโดยผู้ใช้บัญชีชื่อว่า [REDACTED]^๓ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๖ ได้โพสต์ข้อความพร้อมกับภาพถ่ายหนังสือร้องเรียนสรุปได้ว่า ได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ตรวจสอบจริยธรรมนักการเมืองกับ [REDACTED] โดยมีมูลเหตุแห่งการร้องเรียนเป็นประเด็นเดียวกันกับคำร้องนี้

๓. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรณีตามคำร้องมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ผู้ถูกร้องได้กระทำหรือละเลยการกระทำ อันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน กรณีให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนโดยมีลักษณะเป็นการข่มขู่คุกคาม และสร้างความเกลียดชังต่อเด็กหรือไม่ อย่างไร โดยมีข้อพิจารณา ดังนี้

๓.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔^๔ ได้บัญญัติรับรอง และคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลไว้ และมาตรา ๗๑ วรรคสาม^๕ กำหนดให้รัฐพึงให้ความช่วยเหลือเด็ก เยาวชน ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ และคุ้มครอง ป้องกันมิให้ถูกใช้ความรุนแรงหรือปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม อีกทั้งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔^๖ ได้ให้ความหมายว่า เด็ก หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่ บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส มาตรา ๒๒^๗ กำหนดว่า การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใดให้คำนึงถึงประโยชน์ สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ และมาตรา ๒๖^๘ ห้ามมิให้กระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการทารุณกรรม

/ต่อร่างกาย...

^๓ สืบค้นจาก [https://www.facebook.com/\[REDACTED\]](https://www.facebook.com/[REDACTED])

สืบค้นเมื่อ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

^๔ มาตรา ๔ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง ปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเสมอกัน

^๕ มาตรา ๗๑ วรรคสาม รัฐพึงให้ความช่วยเหลือเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาส ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ และคุ้มครองป้องกันมิให้บุคคลดังกล่าวถูกใช้ความรุนแรงหรือปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม รวมตลอดทั้งให้การบำบัด ฟื้นฟูและเยียวยาผู้ถูกกระทำดังกล่าว

^๖ มาตรา ๔ ตามพระราชบัญญัตินี้

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส

^๗ มาตรา ๒๒ การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใด ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ และไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

การกระทำใดเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก หรือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อเด็กหรือไม่ ให้พิจารณาตามแนวทางที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๘ มาตรา ๒๖ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) กระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการทารุณกรรมต่อร่างกายหรือจิตใจของเด็ก

ต่อร่างกายหรือจิตใจของเด็ก สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งเป็นหนังสือสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม โดยข้อ ๓ วรรคหนึ่ง^๙ กำหนดให้ในการกระทำทั้งปวงที่เกี่ยวกับเด็กไม่ว่าจะกระทำโดยสถาบันทางสังคมสงเคราะห์ของรัฐหรือเอกชน ศาลยุติธรรม หน่วยงานฝ่ายบริหาร หรือองค์กรนิติบัญญัติ ผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นลำดับแรก และข้อ ๑๙ วรรคหนึ่ง^{๑๐} กำหนดให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง ทั้งด้านนิติบัญญัติ บริหาร สังคม และการศึกษา ในอันที่จะคุ้มครองเด็กจากรูปแบบทั้งปวงของความรุนแรงทั้งทางร่างกายและจิต

๓.๒ จากการตรวจสอบ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖ ผู้ถูกร้องซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ [REDACTED] ได้ให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนที่มาขอทำข่าวบริเวณรัฐสภา เกี่ยวกับเหตุการณ์การชุมนุมบริเวณหน้าที่ทำการ [REDACTED] เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๖ โดยมีข้อความตอนหนึ่งกล่าวถึงผู้เสียหายซึ่งเป็นเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีว่า “ถ้า [REDACTED] เป็นลูก ผมฆ่าทิ้งไปแล้วเด็กแบบนี้ เก็บไว้ได้ที่ไหน ทำผิดกฎหมายชัดเจน” และต่อมาได้มีการเผยแพร่คลิปวิดีโอสัมภาษณ์ดังกล่าวต่อสาธารณะซึ่งกระจายไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง แม้ว่าผู้ถูกร้องจะอ้างว่า การให้สัมภาษณ์ดังกล่าวเป็นการแสดงความคิดเห็นตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น โดยไม่มีเจตนาข่มขู่คุกคามหรือสร้างความเกลียดชังต่อผู้เสียหาย แต่เมื่อพิจารณาถึงสถานะของผู้ถูกร้องซึ่งเป็นบุคคลสาธารณะในฐานะนักการเมืองที่เป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทย เป็นผู้ทรงเกียรติ มีหน้าที่และอำนาจสำคัญในการตรากฎหมายและการบริหารราชการแผ่นดิน ย่อมเป็นที่คาดหวังของสังคมว่า ต้องเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบจริยธรรม คุณธรรมและศีลธรรม ดังนั้น ในการแสดงความคิดเห็น การแถลงข่าว หรือการให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนหรือสาธารณะ จึงพึงต้องใช้ความระมัดระวังโดยหลีกเลี่ยงการสื่อสารที่อาจสร้างความเกลียดชัง (hate speech) และต้องเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิหรือชื่อเสียงของบุคคล อันถือเป็นข้อจำกัดในการใช้สิทธิและเสรีภาพของบุคคล ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

/มาตรา ๓๒...

^๙ ข้อ ๓

๑. ในการกระทำทั้งปวงที่เกี่ยวกับเด็ก ไม่ว่าจะกระทำโดยสถาบันทางสังคมสงเคราะห์ของรัฐหรือเอกชน ศาลยุติธรรม หน่วยงานฝ่ายบริหาร หรือองค์กรนิติบัญญัติ ผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นลำดับแรก

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๐} ข้อ ๑๙

๑. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง ด้านนิติบัญญัติ บริหาร สังคม และการศึกษา ในอันที่จะคุ้มครองเด็กจากรูปแบบทั้งปวงของความรุนแรงทั้งทางร่างกายและจิต การทำร้ายหรือการกระทำอันมิชอบ การทอดทิ้ง หรือการปฏิบัติโดยประมาท การปฏิบัติที่ผิดหรือการแสวงหาประโยชน์ รวมถึงการกระทำอันมิชอบทางเพศ ขณะอยู่ในความดูแลของบิดามารดา ผู้ปกครองตามกฎหมาย หรือบุคคลอื่นใดซึ่งเด็กนั้นอยู่ในความดูแล

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๓๒^{๑๑} และมาตรา ๓๔^{๑๒} รวมทั้งกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ข้อ ๑๙^{๑๓} โดยเฉพาะในการสื่อสารหรือการแสดงความคิดเห็นที่มีผลกระทบต่อเด็ก ยิ่งจำเป็นต้องกระทำด้วยความระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง

๓.๓ จากการกระทำดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ถูกร้องไม่คำนึงถึงสภาวะความเปราะบางของเด็กที่ต้องได้รับการดูแลและการปฏิบัติเป็นพิเศษแตกต่างจากผู้ใหญ่ และไม่คำนึงถึงผลกระทบในทางลบที่อาจเกิดขึ้นกับเด็ก ซึ่งขัดต่อหลักประโยชน์สูงสุดของเด็กและหลักการปกป้องคุ้มครองเด็กจากการใช้ความรุนแรงทั้งต่อร่างกายและจิตใจ อันถือเป็นหลักการสำคัญที่ได้รับการรับรองและคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๒ และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ทั้งยังมีลักษณะเป็นการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชังต่อบุคคลด้วยเหตุผลตามที่กล่าวมาข้างต้น จึงเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกร้องกรณีให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖ เป็นการกระทำที่กระทบต่อสิทธิเด็กจนเกินสมควรและไม่สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในชั้นนี้จึงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องมีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้เสียหายซึ่งเป็นเด็ก

๓.๔ สำหรับกรณีขอให้ตรวจสอบจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ขณะจัดทำรายงานฉบับนี้ มีบุคคลอื่นเรื่องร้องเรียนต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรขอให้

/ตรวจสอบ...

^{๑๑} มาตรา ๓๒ บุคคลย่อมมีสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียง และครอบครัว

การกระทำอันเป็นการละเมิดหรือกระทบต่อสิทธิของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าในทางใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อยุติการกระทำเพื่อประโยชน์สาธารณะ

^{๑๒} มาตรา ๓๔ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีการอื่น การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน

^{๑๓} ข้อ ๑๙

๑. บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะมีความคิดเห็นโดยปราศจากการแทรกแซง

๒. บุคคลทุกคนมีสิทธิในเสรีภาพในการแสดงออก สิทธินี้รวมถึงเสรีภาพที่จะแสวงหา รับและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความคิดทุกประเภท โดยไม่คำนึงถึงพรมแดน ทั้งนี้ ไม่ว่าด้วยวาจา เป็นลายลักษณ์อักษรหรือการตีพิมพ์ในรูปของศิลปะ หรือโดยอาศัยสื่อประเภทอื่นตามที่ตนเลือก

๓. การใช้สิทธิตามที่บัญญัติในวรรคสองของข้อนี้ ต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบพิเศษควบคู่ไปด้วย การใช้สิทธิดังกล่าวอาจมีข้อจำกัดในบางเรื่อง แต่ทั้งนี้ข้อจำกัดนั้นต้องบัญญัติไว้ในกฎหมายและจำเป็นต่อ

(ก) การเคารพในสิทธิหรือชื่อเสียงของบุคคลอื่น

(ข) การรักษาความมั่นคงของชาติ หรือความสงบเรียบร้อย หรือการสาธารณสุข หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ตรวจสอบจริยธรรมผู้ถูกร้อง ซึ่งเป็นประเด็นเดียวกันกับเรื่องที่ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๓^๙ และข้อ ๒๕^{๑๕} จึงเป็นกรณีตามมาตรา ๓๙ (๒) ประกอบมาตรา ๓๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งบัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสั่งยุติเรื่องหากเป็นเรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ เห็นควรยุติเรื่อง

อย่างไรก็ตาม แม้ปัจจุบันผู้ถูกร้องไม่มีสถานะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ [REDACTED] เนื่องจากลาออกจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ [REDACTED] แล้ว แต่เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในลักษณะเดียวกันขึ้นอีก คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงเห็นควรให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๗ จึงมีมติดังนี้

๔.๑ กรณีที่ผู้ถูกร้องให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖ เป็นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อ [REDACTED] และสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๑) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๑) ประกอบมาตรา ๓๖ ดังนี้

๑) ให้ [REDACTED] โดยกรรมการบริหารพรรค ควบคุมและกำกับดูแลให้สมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคทำหน้าที่และให้ความเห็นต่อสาธารณะด้วยความระมัดระวัง โดยตระหนักถึง

/ศักดิ์ศรี...

^๙ ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้ คำว่า

“สมาชิก” หมายถึง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร

^{๑๕} ข้อ ๒๕ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้อย่างเคร่งครัด

(๒) รับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับจริยธรรมจากสมาชิก บุคคลหรือหน่วยงานใด กรณีที่มีการกล่าวหาว่าสมาชิกหรือกรรมการกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

(๓) พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากการใช้ข้อบังคับนี้ เมื่อได้วินิจฉัยแล้วให้คำวินิจฉัยเป็นที่สุด

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล อันเป็นหลักการสำคัญในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยเฉพาะในการแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ การแสดงความคิดเห็นใด ๆ ที่เกี่ยวกับเด็ก ต้องให้ความสำคัญและใช้ความระมัดระวังโดยคำนึงถึงหลักประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นลำดับแรก และหลีกเลี่ยงการกระทำที่อาจสร้างผลกระทบต่อสิทธิเด็ก

๒) ให้สภาผู้แทนราษฎรกำกับดูแลสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยไม่ให้มีการกระทำการใด ๆ ที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ต่อบุคคลอื่น โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็ก

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานฉบับนี้

๔.๒ กรณีขอให้ตรวจสอบจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นเรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงให้ยุติเรื่อง

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์

นางปรีดา คงแป้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี

นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์

นางสาวปติกาญจน์ สิทธิเดช

นายวสันต์ ภัยหลีกลี้

นางสาวสุภัทรา นาคะผิว

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

